

Quilowatts a la carta

Els incentius per a consumir i produir energies cent per cent verdes a casa nostra escassegen. Més aviat, ensopeguen amb pedres al camí, com ara la retirada de les primes per producció d'energies renovables i el cost inicial d'instal·lació de les infraestructures necessàries. Però un grup de professors i alumnes de la Universitat de Girona van proposar-se de prendre un camí alternatiu: crear una cooperativa de consum que pugui oferir als seus socis la garantia que l'energia que consumeixin, tot i provenir del lliure mercat, és totalment verda. I, en una segona fase, construir plantes generadores pròpies que puguin abastar el consum energètic dels socis. Som Energia, que ja compta amb 700 socis, preveu de començar a donar servei a partir del setembre d'enguany, mitjan-

Som Energia és la primera cooperativa catalana de consum i producció d'energies verdes. Idea d'un grup de professors i alumnes de la UdG, al setembre farà les primeres passes.

çant una comercialitzadora que operarà a tot l'estat espanyol. De manera que qualsevol ciutadà podrà consumir energia exclusivament verda pagant

només 100 euros, recuperables si abandona la cooperativa.

“Aquesta cooperativa no tindria raó de ser a la majoria de països europeus, on les companyies resten obligades a especificar l'origen de l'energia: si és nuclear, eòlica, fotovoltaica, etc. Aquí, en canvi, l'única manera de saber-ho és anar nosaltres mateixos al lliure mercat i demanar el certificat que emet la Comisión Nacional de la Energía. Com més socis siguem, més fàcil serà comprar l'energia verda al preu de la tarifa d'últim recurs, és a dir, al preu que ara la paguen la majoria de consumidors, però sabent que té un origen cent per cent renovable”, afirma Antoni Márquez, portaveu de la comissió de projectes de Som Energia. Fins fa poc, el sector energètic només era a les mans d'unes poques grans empreses, però amb la liberalització del mercat s'han creat més d'un centenar d'empreses comercialitzadores d'energia a tot l'estat espanyol.

La previsió més modesta és aconseguir 1.100 membres abans del 2012 –un

Som Energia neix a les comarques del nord del Principat, una àrea apta per a produir energies netes, com l'eòlica.

repte que ja és a tocar tot just encetat el 2011–, 1.000 més el 2013 i 1.500 socis anuals a partir del 2014, una vegada iniciada l'activitat d'autoconsum.

Sobirania energètica. L'objectiu de Som Energia és més que ambiciós: “Ajudar a canviar el model energètic actual”, absolutament dependent de les energies fòssils i on la presència de les renovables és encara testimonial. Per això el full de ruta de la cooperativa demana tranquil·litat i bons aliments. En una primera fase, la cooperativa només vendrà energia verda als socis, que obtindrà al lliure mercat, i en una segona fase posarà en funcionament plantes de producció en quatre sectors: biogàs, fotovoltaic, eòlic i biomassa. “Som conscients que en un primer moment hi haurem de fer una forta inversió, que fa que els projectes s'amortitzin a termini mitjà i siguin rendibles a llarg termini, perquè la vida útil de les instal·lacions és d'uns 25 anys. Per això advertim als socis cooperatius que el projecte definitiu no aixecarà realment el vol fins el 2014-2015”, explica Màrquez.

En aquest sentit, cada soci cooperatiu podrà fer una aportació al fons d'inversions de projectes de generació, i cada any sabrà la seva balança de la quantitat de quilowatts consumits i produïts. El primer projecte que s'engegarà quan hi hagi diners és una instal·lació de biogàs de 500 kW de potència a Ordís (Alt Empordà) per a processar els purins d'uns 7.000 porcs, amb una inversió d'1,7 milions d'euros. Els projectes amb què treballarà els dos anys vinents la cooperativa se situaran a l'àrea d'influència de Girona, i no solament perquè el projecte s'hagi gestat a la universitat: “La nova connexió elèctrica amb França farà créixer la capacitat de connexió i permetrà una alta integració d'energia renovable a la xarxa; és una regió amb un potencial productiu de 165.000 tones anuals de biomassa al bosc; al nord i a la costa hi fa bon vent, i a la demarcació hi ha moltes granges d'engreix de porcs.”

Les calderes de biomassa, que tenen un període d'amortització molt curt i una inversió petita, seran un altre puntal de Som Energia. “La cooperativa oferirà un servei energètic: pagarà la caldera i passarà la factura mensual a l'ajuntament segons la quantitat de

Els impulsors de la cooperativa Som Energia presenten al Parc Científic de Girona el projecte de consum i producció d'energia verda.

calories, amb un compromís d'un tant per cent d'estalvi respecte a la factura de quan feia servir gasoli. Al cap de deu anys la instal·lació passarà a ser de l'ajuntament, i només haurà de pagar el consum de biomassa i el manteniment de la caldera. És un dels nostres projectes estrella, per a escoles, edificis públics, polisportius, piscines, etc”, explica Antoni Màrquez.

Tot i que el gruix del projecte –i també dels socis actuals de la cooperativa– és Catalunya, Som Energia vol estendre la seva proposta més enllà. De fet, qualsevol ciutadà de l'estat espanyol en pot ser soci i consumir a casa seva energia cent per cent verda. Però, a més, com detalla Antoni Màrquez, la voluntat de la cooperativa és crear rèpliques en territoris com el País Valencià, les illes Balears o el País Basc, no pas per a gestionar la compra d'energia, sinó per a desenvolupar-hi projectes locals de generació d'energia, treballant amb persones de l'entorn que tinguin un coneixement directe de les possibilitats i les necessitats del territori.

Som Energia neix després d'experiències d'èxit a Europa: les més rellevants, la francesa Enercoop, que té 6.000 socis, i Ecopower, a Bèlgica, amb més de 22.000.

Lluny de l'empresa tradicional. Per la pròpia naturalesa de cooperativa, els paràmetres que regiran la gestió de

Som Energia tenen molt poc a veure amb els d'una companyia energètica. Per a començar, no cerca d'obtenir beneficis per als seus “accionistes-cooperativistes”, sinó invertir en nous projectes que serviran per a proveir les necessitats dels socis. Per això, independentment dels diners que hi hagi aportat cada soci, tots tenen un vot en la presa de decisions. També pot haver-hi socis col·laboradors, que inverteixen però no consumeixen, i també tenen un vot, a més dels treballadors. “És una proposta molt més solidària, en què importa cada persona i no pas els diners. Per això també treballem amb la banca ètica de Triodos i Coop57”, apunta el portaveu de la comissió de projectes.

D'una altra banda, la cooperativa defensa el desenvolupament rural, que és on més potencial tenen els projectes d'energia renovables, pel preu del terreny. Aquesta intervenció afavoreix la creació d'ocupació en aquestes àrees, i es redueix també l'impacte ambiental que implica transportar energia d'uns altres territoris. Serà un sistema més independent i autònom que no pas el sistema internacional energètic. I tot plegat, amb una segona branca que projecta de fer una tasca educativa a les escoles per a transmetre actituds més sostenibles respecte al consum i a l'eficiència energètica.

Gemma Aguilera